

Informācija par mikrocefāliju

29.02.2016

Mikrocefālija ir jaundzimušo kroplība, kad bērns piedzimst ar daudz mazāku galvas izmēru salīdzinājumā ar citiem tā paša vecuma un dzimuma bērniem. Mikrocefālija var būt smagas vai vieglas formas. Mikrocefālija ir reta slimība, jo ar mikrocefāliju parasti piedzimst viens mazulis no vairākiem tūkstošiem.

Lai gan nav konkrētu pierādījumu, zinātnieki turpina pētīt iespējamu saikni starp mikrocefālijas gadījumu pieaugumu un Zikas vīrusa infekciju.

Galvenie fakti

- Mikrocefālija ir stāvoklis, kad bērns piedzimst ar mazu galvu, vai galva pārstāj augt pēc piedzimšanas.
- Mikrocefālija ir rets stāvoklis; ar šādu slimību piedzimst viens bērns no vairākiem tūkstošiem.
- Visdrošākais veids, kā novērtēt, vai bērnam ir mikrocefālija, ir izmērīt galvas apkārtmēru 24 stundas pēc dzimšanas, salīdzināt šo vērtību ar Pasaules Veselības organizācijas (PVO) augšanas standartiem, un turpināt novērot galvas augšanas ātrumu agrā bērnībā.
- Mazuļiem, kuri piedzimst ar mikrocefāliju, var rasties krampji, un pieaugot attīstās fiziski un mācīšanās traucējumi.
- Nav speciālas pārbaudes, ar kā palīdzību būtu iespējams noteikt, vai bērns piedzimis ar mikrocefāliju, tomēr dažkārt uz to var norādīt ultraskaņas izmeklējumu rezultāti trešajā trimestrī.
- Mikrocefālijai nav specifiskas ārstēšanas, līdz ar to slimība nav izārstējama.

Diagnoze

Visaugstākās izredzes mikrocefāliju diagnosticēt agrīni ir ar ultraskaņu, vislabāk otrā trimestra beigās, ap 28 nedēļām, vai trešajā trimestrī. Tomēr precīzu diagnozi uzstādīt iespējams tikai izmērot galvas apkārtmēru 24 stundas pēc bērna dzimšanas, salīdzināt šo vērtību ar PVO augšanas standartiem, un turpināt mērījumus agrā bērnībā. Rezultāts tiek interpretēts atkarībā no bērna augšanas vecuma, svara un garuma. Aizdomīgi gadījumi jānovēro pediatram, jāveic smadzeņu skenēšana, un reizi mēnesī kopš agras bērnības jāmēra galvas apkārtmērs, salīdzinot ar augšanas standartiem.

Mikrocefālijas cēloņi

Visbiežākie cēloņi ir:

- dzemdes infekcijas: toksoplazmoze, masaliņas, herpes, sifiliss, citomegalovīruss un HIV;
- toksisku ķīmisko vielu iedarbība uz māti: smāgie metāli arsēns un dzīvsudrabs, alkohols, radiācija un smēķēšana;
- ģenētiskās anomālijas, piemēram, Dauna sindroms;
- nepietiekams uzturs grūtniecības laikā.

Simptomi

Daudziem bērniem ar mikrocefāliju piedzimstot var nebūt citu simptomu, bet vēlāk var attīstīties epilepsija, cerebrālā trieka, var būt mācīšanās traucējumi, dzirdes zudums un redzes problēmas. Daži bērni ar mikrocefāliju attīstās pilnīgi normāli.

Ārstēšana un aprūpe

Mikrocefālijai nav specifiskas ārstēšanas. Agrīna iejaukšanās ar stimulācijas un spēļu programmu var pozitīvu ietekmēt attīstību.

Informācijas avots: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/microcephaly/en/>

